

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)
1. december 1994

Sag T-54/92

**Johann Schneider
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber**

»Tjenestemænd – bedømmelsesrapport – forsinket udfærdigelse – påstand om
annullation og om erstatning«

Fuldstændig gengivelse på tysk II - 887

Angående: Påstand om annullation af sagsøgerens bedømmelsesrapport for
perioden 1987-1989 og om, at Kommissionen tilpligtes at betale
sagsøgeren 10 000 ECU i erstatning.

Udfald: Frifindelse.

Resumé af dom

Sagsøgeren er videnskabelig tjenestemand (lønkasse A5) i Kommissionen med
tjenestested ved Det Fælles Forskningscenter i Ispra.

Den 31. juli 1991 indgav sagsøgeren en klage over en forsinkelse med udfærdigelsen af hans bedømmelsesrapport for perioden 1987-1989. Der blev herefter udfærdiget en rapport for sagsøgeren, som underskrev den 6. september 1991, idet han hverken fremkom med bemærkninger eller anmodede om forelæggelse for bedømmeren i appelledet. Klagen blev derfor henlagt.

Den 4. december 1991 indgav sagsøgeren endnu en klage over sin bedømmelsesrapport for perioden 1987-1989. Klagen blev udfærdiget i to eksemplarer, idet det ene blev overgivet til sagsøgerens overordnede den 5. december 1991 og det andet sendt med posten til Kommissionens Generalsekretariat i Bruxelles, hvor klagen blev registreret den 10. december 1991.

Sagsøgeren klagede over, at Kommissionen havde forkortet bedømmelsesperioden med seks måneder og således begrænset den til en periode på atten måneder med udløb den 31. december 1988, og at den havde forsinket udarbejdelsen af rapporten i meget høj grad og dermed forringet sagsøgerens muligheder for forfremmelse og stillet ham i en usikker retlig situation. Da den indtrådte forsinkelse ikke kunne afhjælpes, krævede sagsøgeren 10 000 ECU i erstatning for den ikke-økonomiske skade, han havde lidt.

Ved afgørelse meddelte sagsøgeren ved skrivelse af 28. april 1992 afviste ansættelsesmyndigheden denne anden klage.

I – Påstanden om annullation af bedømmelsesrapporten

1. Formaliteten

a) Klagefristerne

Kommissionen havde henvist til nogle interne regler, hvorefter den originale klage skal indgives til ansættelsesmyndigheden, og på den baggrund konkluderet, at klagen i det foreliggende tilfælde blev indgivet for sent, da den blev registreret på Kommissionens Generalsekretariat den 10. december 1991, dvs. mere end tre måneder efter underskrivelsen af bedømmelsesrapporten den 6. september 1991. Retten forkastede disse argumenter, idet den bemærkede, at tjenestemænd i henhold

til vedtægtens artikel 90, stk. 3, ved forelæggelse af ansøgninger og klager skal følge tjenestevejen, og at institutionerne hverken har kompetence til at fravige en udtrykkelig bestemmelse i vedtægten ved hjælp af en gennemførelsesbestemmelse eller, a fortiori, ved hjælp af en administrativ meddelelse. I det foreliggende tilfælde påtegnede sagsøgerens overordnede klagen den 5. december 1991. Den i vedtægtens artikel 90, stk. 2, foreskrevne frist blev således overholdt (præmis 15-19).

b) Udnyttelse af den interne appelprocedure

Retten bemærkede, at en bedømmelsesrapport er en bebyrdende retsakt, og at en tjenestemand enten direkte kan anlægge sag ved Retten til prøvelse heraf eller indgive en klage i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2 (præmis 21).

Henvisning til: Rettens dom af 16. juli 1992, sag T-1/91, Della Pietra mod Kommissionen, Sml. II, s. 2145, præmis 23 og 24.

Selv om det normalt er ønskeligt, at en tjenestemand udnytter de interne procedurer i henhold til de almindelige gennemførelsesbestemmelser, hvorefter tjenestemanden inden for en frist på femten dage kan kræve rapporten forelagt for bedømmeren i appelledet, fandt Retten, at disse bestemmelser ikke kan fravige tjenestemændenes ovennævnte ret i henhold til vedtægten til at anlægge sag ved Retten eller indgive en klage til ansættelsesmyndigheden over en bedømmelsesrapport, som de har underskrevet uden forinden at kræve den forelagt for bedømmeren i appelledet. Den manglende udnyttelse af den interne appelprocedure medførte således ikke, at sagen skulle afvises (præmis 22).

2. Realiteten

a) Anbringendet om forsinkelsen med udfærdigelsen af bedømmelsesrapporten

Retten bemærkede, at en forsinkelse med hensyn til afslutningen af bedømmelsesproceduren, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder, ikke i sig selv kan påvirke gyldigheden af bedømmelsesrapporten og danne grundlag for en annullation af denne. Hvis en bedømmelsesrapport kunne annulleres alene på grund af en forsinket udarbejdelse heraf, ville dette nemlig medføre, at det vil være

umuligt at udfærdige en gyldig bedømmelse efter udløbet af en vis frist, og at den bedømmelse, der vil skulle erstatte den annullerede bedømmelse, nødvendigvis vil blive udfærdiget med en lige så stor forsinkelse (præmis 26 og 27).

Henvisning til: Rettens dom af 24. januar 1991, sag T-63/89, Latham mod Kommissionen, Sml. II, s. 19, præmis 15.

b) Anbringendet om materielle fejl og udeladelser i bedømmelsesrapporten

For så vidt angår den af bedømmelsesrapporten omfattede periode bemærkede Retten, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at referenceperioden blev forkortet med seks måneder. Bedømmelsesrapportens overskrift angiver en periode på to år, og der foreligger intet, der er i modstrid hermed. Desuden har sagsøgeren underskrevet rapporten uden at tilføje sine bemærkninger, hvilket han kunne have gjort, hvis han havde anset det for hensigtsmæssigt eller nødvendigt (præmis 34).

Retten bemærkede endvidere, at vedtægtens artikel 43 under alle omstændigheder kun foreskriver, at der for tjenestemænd regelmæssigt og mindst hvert andet år skal udfærdiges en bedømmelse, hvilket ikke i sig selv udelukker, at der udfærdiges en bedømmelse for en kortere periode. Den omstændighed, at en bedømmelsesrapport kun omfatter en periode på atten måneder, kan således ikke påvirke dens gyldighed (præmis 35).

For så vidt angår undladelsen af at nævne et bestemt projekt, udtalte Retten, at såfremt en tjenestemand finder, at en oplysning — f.eks. om et navngivet særligt projekt — mangler i hans bedømmelse, må han selv tilføje sine bemærkninger i så henseende og eventuelt kræve bedømmelsen forelagt for bedømmeren i appeldet (præmis 38).

II – Erstatningspåstanden

Formaliteten

Retten henviste til, at vedtægtens artikel 91, stk. 1, første punktum, begrænser det andet punktum, således at denne bestemmelse kun tillægger Retten fuld prøvelsesret i de tilfælde, hvor der foreligger en tvist om lovligheden af en bebyrdende retsakt (præmis 49).

Henvisning til: Domstolens dom af 10. december 1969, sag 32/68, Grasselli mod Kommissionen, Sml. 1969, s. 141, org. ref.: Rec. s. 505, præmis 10; Rettens dom af 13. juli 1993, sag T-20/92, Moat mod Kommissionen, Sml. II, s. 799, præmis 46.

Endvidere kan der i henhold til vedtægtens artikel 91, stk. 2, kun anlægges sag ved Retten, såfremt der forinden er indgivet en klage til ansættelsesmyndigheden efter vedtægtens artikel 90, stk. 2, inden for den deri fastsatte frist, og denne klage udtrykkeligt eller stiltiende er blevet afvist. Klagen skal være rettet mod en bebyrdende retsakt (præmis 50).

Den i henhold til vedtægten krævede administrative procedure forud for et erstatningssøgsmål er således forskellig, alt efter om genstanden for tjenestemandens klage udgør en bebyrdende retsakt som omhandlet i vedtægten (præmis 51).

Såfremt tjenestemanden ønsker at anfægte en bebyrdende retsakt, kan han klage direkte til ansættelsesmyndigheden og, hvis klagen afvises, anlægge sag ved Retten med påstand om annullation af den bebyrdende retsakt, om betaling af en erstatning eller begge dele (præmis 52).

Henvisning til: Domstolens dom af 22. oktober 1975, sag 9/75, Meyer-Burckhardt mod Kommissionen, Sml. s. 1171, præmis 10 og 11; Rettens dom af 8. oktober 1992, sag T-84/91, Meskens mod Parlamentet, Sml. II, s. 2335, præmis 42.

Hvis derimod genstanden for tjenestemandens klage ikke er en bebyrdende retsakt som omhandlet i vedtægten, kan han kun indlede proceduren ved at forelægge en ansøgning for ansættelsesmyndigheden i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 1, idet en eventuel afvisning heraf vil udgøre en bebyrdende afgørelse, som han vil kunne indgive en klage over. Afgørelsen vedrørende denne klage vil om fornødent kunne gøres til genstand for et annullationssøgsmål og/eller et erstatningssøgsmål (præmis 53).

Henviſning til: Rettens dom af 25. september 1991, sag T-5/90, Marcato mod Kommissionen, Sml. II, s. 731; Rettens kendelse af 25. februar 1992, sag T-64/91, Marcato mod Kommissionen, Sml. II, s. 243, præmis 32, 33 og 34, og af 22. maj 1992, sag T-72/91, Moat mod Kommissionen, Sml. II, s. 1771, præmis 40 og 41; dommen i sagen Della Pietra mod Kommissionen, jf. ovenfor, præmis 34; Rettens dom af 8. juni 1993, sag T-50/92, Fiorani mod Parlamentet, Sml. II, s. 555, præmis 40, 41, 45 og 46; Rettens domme af 15. juli 1993, forenede sager T-17/90, T-28/91 og T-17/92, Camara Alloisio m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 841, præmis 45, og sag T-27/92, Camera-Lampitelli m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 873, præmis 26; Rettens dom af 12. januar 1994, sag T-65/91, White mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 9.

Retten bemærkede, at der i det foreliggende tilfælde skal sondres mellem sagsøgerens annullationspåstand og hans erstatningspåstand. Førstnævnte påstand sigter mod at opnå en annullation af en for sagsøgeren bebyrdende retsakt, nemlig hans bedømmelsesrapport. Erstatningspåstanden vedrører derimod administrationens passivitet i perioden forud for den pågældende bebyrdende retsakt. Det følger heraf, at den ikke-økonomiske skade, der påstås erstattet, ikke er resultatet af en bebyrdende retsakt som omhandlet i vedtægten, men må henføres til en tjenſtlig fejl, der ikke er knyttet til en sådan retsakt (præmis 58 og 59).

Henviſning til: Rettens dom af 1. december 1994, sag T-79/92, Ditterich mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 907.

Under disse omſtændigheder skulle den administrative procedure forud for søgsmålet, i det omfang dette omfatter en erstatningspåstand, i medfør af vedtægtens artikel 90 og 91 nødvendigvis omfatte to etaper, nemlig en ansøgning efterfulgt af en klage (præmis 60).

Retten bemærkede endvidere, at den administrative procedure har til formål at muliggøre en mindelig bilæggelse af tvister mellem tjenestemændene og de øvrige ansatte på den ene side og Fællesskabets institutioner på den anden side. Såfremt en tjenestemand kræver erstatning for den ikke-økonomiske skade, han mener at have lidt som følge af en forsinkelse med udfærdigelsen af hans bedømmelsesrapport, fremmer den administrative procedure i to etaper mulighederne for en sådan mindelig bilæggelse af tvisterne, ligesom den gør det lettere at få klarlagt, på hvilke punkter der reelt er uenighed mellem parterne. En sådan ordning indebærer ganske vist, at den berørte tjenestemand under visse omstændigheder vil skulle indlede to særskilte administrative procedurer, der vil kunne føre til to forskellige søgsmål, nemlig et annullationssøgsmål og et erstatningssøgsmål, men vedtægtens klare og nøjagtige ordlyd gør efter Rettens opfattelse en sådan fremgangsmåde påkrævet (præmis 62).

Da der i det foreliggende tilfælde ikke er gennemført en administrativ procedure i to etaper, må erstatningspåstanden afvises (præmis 63).

Konklusion:

Sagsøgte frifindes.